

PWYLLGOR CRAFFU BYW'N DDA

Cofnodion cyfarfod o Bell a gynhaliwyd ar 8 Gorffennaf, 2025.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd A.M. Collins (Cadeirydd); Cynghorydd B. Lovelluck-Edwards (Is-Gadeirydd); Cynghorwyr G. Bruce, I.R. Buckley, S.M. Hanks, W.A. Hennessy, S. Lloyd-Selby, J. Lynch-Wilson, M.J.G. Morgan a N.C. Thomas.

Hefyd yn bresennol: O. Carroll (Cyngor ar Bopeth Caerdydd a'r Fro); Cynghorwyr R.M. Birch (Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg), G. John (Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Lles), S.D. Perkes (Aelod Cabinet dros Dai Sector Cyhoeddus a Chynnwys Tenantiaid) ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

146 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngrwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

147 YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd C.A. Cave.

148 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Mai, 2025 fel cofnod cywir.

149 DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cynghorydd Lloyd-Selby fuddiant personol yn Eitem Rhif 4 ar yr Agenda – Adolygiad Blynyddol o Wasanaethau a Gomisiynwyd i Oedolion Sydd ag Angen Gofal a Chymorth, gan fod gan y Cynghorydd berthnasau a oedd yn derbyn pecynnau gofal cymdeithasol. Roedd gan y Cynghorydd Lloyd-Selby ganiatâd i siarad a phleidleisio ac felly arhosodd yn y cyfarfod ar gyfer yr eitem.

Datganodd y Cynghorydd Lloyd-Selby fuddiant personol yn Eitem Rhif 5 ar yr Agenda – Gweithio i Fynd i'r Afael â Thlodi a'r Argyfwng Costau Byw Presennol, gan

fod y Cynghorydd yn Ymddiriedolwr Banc Bwyd y Dyffryn. Roedd gan y Cynghorydd Lloyd-Selby ganiatâd i siarad a phleidleisio ac felly arhosodd yn y cyfarfod ar gyfer yr eitem.

150 ADOLYGIAD BLYNYDDOL O WASANAETHAU A GOMISIYNWYD I OEDOLION SYDD AG ANGEN GOFAL A CHYMORTH (CGC) –

Cyflwynodd y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Comisiynu a Chyllid yr adroddiad, a'i ddiben oedd amlinellu'r gweithgarwch a wnaed o ran gwasanaethau a gomisiynwyd ar gyfer oedolion ag anghenion gofal a chymorth gan yr Adran Rheoli Adnoddau a Diogelu yn ystod 2024/25. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys y blaenoriaethau comisiynu ar gyfer y gyfarwyddiaeth ehangach yn 2025/26. Nodwyd cyd-destun cefndir manwl a materion allweddol i'w hystyried yn adrannau 1 a 2 yr adroddiad eglurhaol.

Yn dilyn cais y Cadeirydd am unrhyw sylwadau a/neu gwestiynau ar yr eitem, gofynnodd Aelodau'r Pwyllgor y cwestiynau canlynol:

- Beth oedd yr amserlenni a'r dulliau o ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth ar gyfer yr adolygiad darpariaeth fewnol a oedd wrthi'n cael ei gynnal mewn perthynas â chartrefi gofal preswyl yn y Fro?
- Beth oedd y prif resymau dros rai cartrefi gofal ym Mro Morgannwg yn codi'r ffi wythnosol uwch?
- Pa ganran o gartrefi gofal ym Mro Morgannwg a oedd yn codi'r gyfradd gontract safonol?
- Beth oedd yr heriau a oedd yn cael eu profi ynglŷn â'r gofynion cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru mewn perthynas â recriwtio staff gofal?
- Beth yw'r amser aros cyfartalog nawr i unigolyn yn yr ysbyty sy'n aros am leoliad cartref gofal?
- Mewn perthynas â 'Thaliadau Uniongyrchol,' ffordd i bobl drefnu eu gofal a'u cymorth eu hunain i wella dewis, rheolaeth ac annibyniaeth, a oedd unrhyw ffordd o wella dealltwriaeth defnyddwyr gwasanaeth o'r wybodaeth ariannol yr oedd angen iddynt ei darparu er mwyn osgoi unrhyw bryderon sgâm?
- A oedd gan y Cyngor ffigurau mewn perthynas â phobl iau a oedd yn dangos arwyddion dementia?
- Pryd oedd Asesiad Anghenion y Boblogaeth nesaf?
- Gan gyfeirio at baragraff 1.19 yr adroddiad eglurhaol, a Phrotocol Uwchgyfeirio Pryderon neu drefniadau rheoli contractau'r Cyngor, a oedd unrhyw ddarparwyr presennol yn peri pryder ym Mro Morgannwg?
- A fydd canlyniadau ail-lansio/ailgychwyn y polisi Eich Dewis, a gynlluniwyd ar gyfer mis Medi 2025, yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor?

Mewn ymateb i gwestiynau'r Pwyllgor, dywedodd y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Comisiynu a Chyllid, gyda chefnogaeth y Pennaeth Rheoli Adnoddau a Diogelu:

- Roedd yr adolygiad o ddarpariaeth fewnol yn y cam cychwyn prosiect gyda dogfennaeth wedi'i chwblhau'n ddiweddar a'r gweithdy cyntaf gyda chydweithwyr bwrdd iechyd, staff mewnol a chynrychiolwyr o'r sector preifat

wedi'i drefnu i gael ei gynnal ar 31 Gorffennaf. Roedd y Cyngor yn awyddus i ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol. Un o'r ffrydiau gwaith fyddai edrych ar bedwar cartref gofal mewnol y Cyngor a'r ddarpariaeth ac anghenion newidiol y boblogaeth ond roedd uchelgais ehangach hefyd i edrych ar anghenion llety i oedolion gyda darpariaeth cartref gofal ar draws ardal Bro Morgannwg. Felly, byddai'r Cyngor hefyd yn cynnwys cydweithwyr o'r sector preifat o fewn y prosiect. O ran amserlenni penodol, ac o ystyried enghreifftiau o Awdurdodau Lleol cyfagos eraill, gallai'r potensial ar gyfer darpariaeth cartref gofal newydd gymryd nifer sylweddol o flynyddoedd, fodd bynnag, byddai blwyddyn un yr adolygiad yn canolbwyntio ar gynnal arfarniad opsiynau o'r farchnad. Ar ôl hynny, byddai swyddogion mewn sefyllfa i osod rhai cerrig milltir allweddol ar gyfer y prosiect.

- Mewn perthynas â'r rhesymau dros rai o'r costau uwch, roedd y rhain yn ymwneud â'r cartref gofal preswyl yn marchnata ei hun fel un sy'n darparu cyfleusterau moethus, fel salon trin gwallt a champfa, i breswylwyr brynu gwasanaethau a/neu oherwydd bod y cartref gofal yn cynnig gwasanaeth arbenigol i gefnogi preswylwyr ag ystod o anghenion cymhleth fel anghenion nyrsgio neu ofal cymdeithasol lefel uchel a ddarparwyd ar y safle.
- Mewn perthynas â chwestiwn yr Aelod ynghylch canrannau, roedd gan y Cyngor bedwar cartref gofal mewnol a oedd yn gweithredu ar ei gyfraddau contract safonol a thri chartref gofal allanol a oedd yn gweithredu ar ei gyfraddau contract safonol. Roedd y cartrefi hynny o fewn gwasanaethau pobl hŷn y Cyngor. Felly nid oedd y rheiny'n cynnwys darpariaethau anabledd dysgu'r Cyngor, byw â chymorth. Roedd rhai o'r gwasanaethau mwy arbenigol yn cael eu darparu mewn cartrefi â thri i bedwar gwely yn hytrach na chartref gofal mawr â 100 gwely i bobl hŷn. Roedd y 43 cartref gofal a nodwyd yn cynnwys preswylwyr a oedd angen cymorth gydag iechyd meddwl, anableddau dysgu, pobl hŷn a dementia.
- Yn flaenorol, nid oedd gofyniad i weithwyr heb eu cofrestru gofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru. Fodd bynnag, roedd cyflwyniad o'r fath yn golygu bod angen i unigolion ymgymryd â gofynion hyfforddi ychwanegol, disgwyliadau ychwanegol a phroses arall. Roedd yn rhwystro ychwanegol i staff pan allai'r un staff ennill lefelau tebyg o gyflog mewn sectorau eraill fel lletygarwch neu fanwerthu lle nad oedd ganddynt ofynion cofrestru ychwanegol. Roedd Cyngor Bro Morgannwg wedi helpu i leddfu rhai o'r heriau cofrestru drwy ddarparu rhaglen hyfforddi i gefnogi darparwyr allanol a mewnol mewn perthynas â hyfforddi staff newydd, ond roedd yn parhau'n her ychwanegol i'r Cyngor.
- Yr amser aros cyfartalog ar gyfer gofal cartref oedd tua 3 diwrnod. Weithiau gallai hyn gymryd ychydig yn hirach, yn enwedig ar brynhawn Gwener, lle byddai asiantaethau gofal eisiau gwneud yn siŵr bod ganddynt yr holl wybodaeth a phresgripsiynau i bobl fel y gallent barhau i ofalu amdanynt dros y penwythnos. Gallai'r aros ddibynnu ar anghenion cymorth unigol, ond roedd cartrefi gofal yn gyflym iawn i fynd i'r ysbyty i ddechrau asesiadau gyda theuluoedd. Felly, os oedd angen aros, roedd yn rhan o'r broses asesu yn hytrach nag aros am gyfnod amhenodol heb unrhyw gadarnhad.
- Mewn perthynas ag asesiadau ariannol, cysylltodd tîm asesu ariannol y Cyngor ac anfonodd wybodaeth yn y post a chyn i'r sgysiau asesu gael eu cynnal. Byddai'r tîm bob amser yn cynnig sgwrs dros y ffôn, ond roedd hefyd yn cynnig gwasanaeth ymweld â'r cartref lle byddai swyddog yn ymweld

gyda'i fathodyn adnabod a'i waith papur ffisegol, oherwydd roedd y Cyngor yn cydnabod bod gwell gan rai defnyddwyr gwasanaeth weld, cyffwrdd a theimlo'r broses yr oeddent yn mynd drwyddi. Nid oedd y sgwrs ariannol byth yn un hawdd a byddai'n dod â llawer o gwestiynau gyda phobl heb fod yn siŵr yn aml am y lefel o wybodaeth i'w rhoi. Felly dyna pam y cynigiodd y Cyngor wasanaeth ymweld â'r cartref hefyd i roi sicrwydd ychwanegol.

- Nid oedd gan swyddogion y ffigyrau dementia wrth law ar adeg y cyfarfod ond byddai'r data ar gael. Efallai nad yw nifer y bobl ifanc sydd â Dementia yn uchel ond roeddent yn bwysig iawn i'r bobl yr effeithiwyd arnynt gan y cyflwr ar oedran gynnar. Ni fyddai rhai o gartrefi traddodiadol y Cyngor i bobl hŷn mewn sefyllfa i ddarparu profiadau bywyd tebyg na diddordebau tebyg i gyfoedion. Felly, roedd yn her gydnabyddedig i'r Cyngor.
- Cyhoeddwyd Asesiad Anghenion y Boblogaeth diwethaf ym mis Ebrill 2022 a disgwyliwyd iddo adnewyddu bob 5 mlynedd. Felly, roedd disgwyl i'r asesiad nesaf a gefnogwyd gan Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro ddigwydd yn 2027.
- Roedd nifer o ddarparwyr a fyddai'n dod i sylw'r Cyngor trwy ei drefniant monitro ansawdd ar y cyd lle byddai'r Cyngor yn triongli gwybodaeth ar draws ei wasanaethau ieuchyd, gwasanaethau Awdurdod Lleol, a gwasanaethau eiriolaeth. Weithiau byddai sgysiau'n symud ymlaen i ymweliad neu sgwrs ehangach gyda darparwr ac weithiau byddent yn cael eu sbarduno gan Arolygydd Gofal Cymru a oedd wedi bod allan i gynnal arolygiad ac yn hysbysu'r Cyngor o'i bryderon. O'r darparwyr yr oedd y Cyngor wedi'u cefnogi dros y flwyddyn ddiwethaf, roedd angen uwchgyfeirio pryderon ar gyfer un darparwr anabledd dysgu, a oedd wedi cael cymorth trwy broses y Cyngor ac yna wedi datrys y pryderon hynny bedwar mis yn ddiweddarach, lle roedd y Cyngor wedi monitro a chefnogi gwelliannau sylweddol yn y ddarpariaeth honno, gan arwain at newid mewn rheolaeth ac yna ail-arolygiad. Roedd un asiantaeth gofal cartref a oedd yn cefnogi plant a phobl ifanc yr oedd y Cyngor hefyd wedi'i chefnogi drwy'r broses ac ar hyn o bryd roedd gan y Cyngor un cartref gofal a oedd o fewn y broses yr oedd yn ei gefnogi trwy welliannau yn ei ardal, mewn partneriaeth ag Arolygiaeth Gofal Cymru a'r bwrdd ieuchyd.
- Byddai'r Aelodau'n cael eu gwahodd i ymuno â'r swyddogion wrth ail-lansio'r cynllun gofal cartref sy'n seiliedig ar ganlyniadau Eich Dewis ar yr adeg briodol, lle byddai'r swyddogion yn rhannu astudiaethau achos, canlyniadau cadarnhaol a byddai dinasyddion a darparwyr yno i rannu eu profiadau fel rhan o'r cyflwyniad parhaus. Roedd gan y Cyngor 22 o ddarparwyr fel rhan o'r fframwaith ar hyn o bryd. Felly, diben yr oedi dros dro i Eich Dewis oedd gweithio gyda'r 22 darparwr i ddeall sut roedd canlyniadau'n cael eu cyflawni.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD –

(1) Y bod yr agweddau canlynol ar yr adroddiad yn cael eu nodi:

- yr heriau parhaus a'r galw am wasanaethau gofal cymdeithasol a gomisiynir,

- poblogaeth newidiol Bro Morganwg a'r cynnydd cysylltiedig yn y galw am wasanaethau gofal,
- argaeledd gwasanaethau a gomisiynir i drigolion Bro Morganwg a'r cynnydd cysylltiedig mewn gwariant, a
- yr amseroldeb gwell cynaliadwy o ran darparu gofal cartref i drigolion.

(2) Y bod Adroddiad Adolygiad Blyneddol pellach o Wasanaethau a Gomisiynir i Oedolion ag Angen Gofal a Chymorth yn cael ei dderbyn gan y Pwyllgor ddwywaith y flwyddyn drwy'r mecanwaith Adrodd Craffu am Wybodaeth.

(3) Y bod y Pwyllgor yn derbyn adroddiad ar ganlyniad yr Adolygiad o Ddarpariaeth Cartrefi Gofal Bro Morganwg.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) O ystyried cynnwys yr adroddiad, rhoi cyfle i'r Aelodau oruchwylio'r swyddogaeth statudol allweddol a'r ffactorau canlynol:

- y newidiadau demograffig ym Mro Morganwg, y ddeddfwriaeth gofal cymdeithasol berthnasol, a'r effaith ar gomisiynu gofal,
- goblygiadau cyllidebol darparu mwy o ofal ac am gost uwch ac ymateb y Cyngor wrth gwrdd â'r cynnydd hwn, a
- y sefyllfa newidiol a chynaliadwy o ran argaeledd gofal cartref i drigolion Bro Morganwg.

(2) Mae'r Pwyllgor yn parhau i dderbyn data cysylltiedig er gwybodaeth iddo o Hydref 2025 ymlaen.

(3) Sicrhau bod y Pwyllgor yn cael gwybod am ganfyddiadau'r adolygiad, ar yr amser priodol, yn unol â Rhaglen Waith Ymlaen y Pwyllgor.

151 GWEITHIO I FYND I'R AFAEL Â THLODI A'R ARGYFWNG COSTAU BYW PRESENNOL (CAC) –

Rhoddodd yr adroddiad y wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith a wneir ar draws y Cyngor a gweithio mewn partneriaeth i fynd i'r afael â thlodi, ac i ymateb i'r argyfwng costau byw ar draws y cyfnod rhwng Rhagfyr 2024 a Mai 2025.

Dangosodd yr adroddiad ehangder y gwaith a wneir i gefnogi pobl i gael gwaith, helpu teuluoedd a phobl ifanc trwy gymorth ariannol a lles gan gynnwys amrywiol gyfleoedd chwaraeon yn ogystal â'r gwaith sy'n datblygu o fewn ysgolion i'w defnyddio fel canolfannau cymunedol.

Tynnodd sylw at y gwaith i fynd i'r afael ag ansicrwydd bwyd trwy gefnogi prosiectau a wellodd fynediad at fwyd, a leihau unigrwydd ac arwahanrwydd trwy gefnogi datblygiad mannau cymunedol, a darparu cymorth ariannol i unigolion trwy nifer o gynlluniau.

Roedd yr adroddiad hefyd yn darparu manylion am y defnydd o'r gronfa wrth gefn costau byw, a sefydlwyd fel rhan o gyllideb 2023-24, gan ddangos sut roedd y Cyngor yn paru'r defnydd o gronfeydd wrth gefn â blaenoriaethau craidd y Cyngor. Roedd cyllid Ffyniant a Rennir hefyd yn cefnogi nifer o brosiectau a fyddai'n helpu i dargedu tlodi ac ymdrin ag effeithiau'r argyfwng costau byw.

Yn dilyn cais y Cadeirydd am unrhyw sylwadau a/neu gwestiynau ar yr eitem, nododd y Cynghorydd Buckley y nifer o weithwyr a oedd yn byw ym Mro Morgannwg a oedd hefyd yn derbyn credyd cynhwysol fel y nodwyd yn yr adroddiad. Canmolodd y Cynghorydd hefyd y Cyngor am gyfeirio unigolion at agweddau eraill ar y cymorth a oedd ar gael iddynt ar ôl i gyswllt gael ei wneud, fel yr enghraifft ym mharagraff 2.9 yr adroddiad. Yn olaf, canmolodd y Cynghorydd y gwasanaethau cymorth bwyd gwledig a oedd nid yn unig yn darparu bwyd i unigolion ond hefyd yn annog ysbryd cymunedol a chyfeillgarwch.

Yna diolchodd y Cynghorydd Lloyd-Selby i'r swyddogion am adroddiad defnyddiol a dywedodd ei bod yn braf gweld y gwaith yr oedd y Cyngor wedi'i wneud mewn ymateb i Siarter Budd-daliadau Cymru. Yna gofynnodd y Cynghorydd gwestiwn a nododd awgrym fel a ganlyn:

- Roedd yr adroddiad yn cynnwys gwybodaeth am y ffaith mai dim ond 10.7% o'r ymatebwyr a oedd yn teimlo bod y Cyngor yn gwneud digon i gefnogi pobl drwy'r argyfwng costau byw. A oedd unrhyw naratif ynghlwm wrth y data hwnnw? Er enghraifft, a ofynnwyd i bobl awgrymu pethau y gallai'r Cyngor eu gwneud i wneud mwy i gefnogi pobl?
- Roedd Atodiad B yr adroddiad yn cynnwys llawer o ddata defnyddiol iawn o ran cwestiynau a chanrannau amrywiol ond, gan nad oedd data cymharol, roedd yn anodd iawn i Gynghorwyr ac i aelodau o'r cyhoedd weld a oedd y sefyllfa'n gwella ai peidio, h.y. a oedd cynnydd yn cael ei wneud, a oedd pethau'n sefyll yn llonydd, neu a oedd pethau'n dod yn fwy heriol. A allai iteriad nesaf 2026 yr adroddiad gynnwys data cymharol â fersiwn 2025 i ddeall yn well yr effaith yr oedd y gwaith yn ei chael?

Yna adleisiodd y Cynghorydd Lynch-Wilson sylwadau'r Cynghorydd Buckley bod y ffordd yr oedd pobl yn gweld tlodi yn newid. Roedd yn bwysig felly bod yr adroddiad yn dangos y newid mewn agwedd ac nad oedd yn bobl allan o waith a oedd yn cael trafferth o reidrwydd. Canmolodd y Cynghorydd y Cyngor felly am ymgysylltu ag aelodau o'r cyhoedd a oedd yn cael trafferth i'w cefnogi i geisio help.

Mewn ymateb i gwestiynau'r Aelod, dywedodd y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol fod y data a roddwyd yn Atodiad B yr adroddiad yn ddata a gyflwynwyd yn erbyn mesurau perfformiad 2025. Felly, byddai'n aros o fewn fframwaith perfformiad ehangach y Cyngor a byddai Cynghorwyr yn gallu arsylwi tueddiadau yn y dyfodol. Roedd y Cyngor hefyd wedi cyflwyno, fel rhan o Fro 2030, cyfres o ddangosyddion eraill a oedd yn fwy arwyddol o rywfaint o'r darlun economaidd-gymdeithasol ym Mro Morgannwg. Felly, y gobaith oedd y byddai'r adroddiad gerbron yr Aelodau yn eistedd ochr yn ochr â'r Adroddiadau Monitro Cynllun Corfforaethol. Roedd y Cyfarwyddwr yn falch o dderbyn sylwadau mewn perthynas â chyfraniad y Cyngor tuag at fodloni Siarter Budd-daliadau Cymru a rhoddodd esiampl ar ffurf gweithio gyda Chyngor ar Bopeth. Roedd nifer o drigolion yn cysylltu

â'r Cyngor a Chyngor ar Bopeth ar yr un mater, felly roedd y Cyngor ar hyn o bryd yn gweithio gyda Chyngor ar Bopeth ar y ffordd orau o ymuno prosesau fel bod angen i unigolion adrodd unwaith yn unig. Roedd y swyddogion yn hapus i gymryd awgrym y Cynghorydd Lloyd-Selby i edrych ar beth oedd naratif y data. Roedd awgrym y Cynghorydd yn amserol o ystyried bod y Cyngor ar hyn o bryd yn cwblhau cwestiynau ar gyfer cynnal yr arolwg 'Bywyd yn y Fro' eto yn yr hydref.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD –

(1) Y dylid nodi agweddau canlynol yr adroddiad:

- y gwaith sy'n cael ei wneud o ran mynd i'r afael â thlodi a'r argyfwng costau byw, a
- y defnydd o'r gronfa wrth gefn costau byw i gefnogi'r rhai mewn angen.

(2) Y dylid cyfeirio'r adroddiad at y Cabinet.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) O ystyried cynnwys yr adroddiad, sicrhau bod y Pwyllgor yn ymwybodol o'r gwaith sy'n cael ei wneud o ran mynd i'r afael â thlodi a'r argyfwng costau byw, sydd wedi'i nodi fel her allweddol yn y Dyffryn 2030, yn ogystal â'r defnydd o'r gronfa wrth gefn costau byw hyd yn hyn.

(2) I'r Cabinet ystyried yr adroddiad fel rhan o'i ystyriaeth o gynnydd y gwaith i fynd i'r afael â thlodi a'r argyfwng costau byw.

152 GWEITHGAREDD ADOLYGU TASG A GORFFEN (CAC) –

Cynghorodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu fod yr adroddiad gerbron yr Aelodau yn ceisio cymeradwyaeth y Pwyllgor ar gyfer yr awgrym Pwnc Gorchwyl a Gorffen sengl fel y nodir ym mharagraff 2.2 o'r adroddiad. Yn ogystal, gofynnwyd i'r Pwyllgor gadarnhau a chytuno ar faint ac aelodaeth y Grŵp Gorchwyl ac Adolygu.

Unwaith y byddai pwnc ac aelodaeth yr adolygiad wedi'u cytuno, byddai'r Gwasanaethau Democrataidd yn paratoi amserlen o gyfarfodydd, gyda'r rhagolygon y byddai adolygiad yn cael ei gwblhau o fewn 12 wythnos. Ni fyddai hyn yn cynnwys gwyliau'r haf.

Y bwriad oedd y byddai cyfarfod cyntaf y Grŵp Adolygu Gorchwyl a Gorffen yn cynnwys penodi Cadeirydd ac Is-gadeirydd. Byddai'r cyfarfod cyntaf hefyd yn cynnwys ystyried Cwmpas llawn sut y bydd yr adolygiad yn cael ei gwblhau. Byddai'r Grŵp hefyd yn cael ei ofyn i ystyried yr amser mwyaf priodol iddo gyfarfod ac unrhyw dystion arbenigol y byddai'n hoffi eu galw i ddarparu tystiolaeth, canllawiau ac ateb ymholiadau.

Ar ddiwedd yr adolygiad, byddai adroddiad ac argymhellion dilynol yn cael eu bwydo'n ôl i'r Aelod(au) Cabinet perthnasol, y Pwyllgor(au) Craffu cartref a'r Cabinet i'w hystyried.

Yn dilyn galwad y Cadeirydd am wirfoddolwyr i ymuno â'r gweithgor, fe wnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD –

- (1) Y BOD cychwyn yr Adolygiad Gorchwyl a Gorffen fel a ganlyn yn cael ei gytuno:

Cyfleoedd Cyfartal a Hygyrchedd yn y Sector Chwaraeon a Hamdden ar gyfer Grwpiau Heb Gynrychiolaeth Ddigonol.

Gan gynnwys ffocws ar lefelau cyfranogiad pobl anabl a defnyddwyr gwasanaeth benywaidd i helpu i liniaru anweithgarwch ac iechyd gwael mewn defnyddwyr gwasanaeth ifanc ac aeddfed. Yn ogystal ag edrych ar chwaraeon anffurfiol neu drefnus i helpu i leihau ffyrdd o fyw eisteddog a chynyddu cyfranogiad cymdeithasol, gall hynny yn ei dro leihau teimladau o bryder ac unigrwydd.

- (2) Y BOD maint, cyfansoddiad ac aelodaeth y Grŵp Adolygu Gorchwyl a Gorffen fel a ganlyn:

1.	Y Cynghorydd Collins	Plaid Cymru
2.	Y Cynghorydd Hanks	Llantwit First Annibynwyr
3.	Y Cynghorydd Bruce	Ceidwadwr Cymreig
4.	Y Cynghorydd Hennessy	Ceidwadwr Cymreig
5.	Y Cynghorydd Loveluck-Edwards	Llafur Cymru
6.	Y Cynghorydd N. Thomas	Llafur Cymru

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad, cytuno ar bwnc y Grŵp Adolygu Gorchwyl a Gorffen ar gyfer y Pwyllgor Craffu Byw'n Dda.
- (2) Bwrw ymlaen â'r camau nesaf ar gyfer yr Adolygiad Gorchwyl a Gorffen y cytunwyd arno.